

**Fri-corpsen, eller Dalkarlarne;
divertissement med coupletter. Af
herr Didr...**

Björn, Didric Gabriel,

1700-1829 81 Fa Br.

BJORN, *ditto* *Lybr.*
E. A.

Mitt
Diana
Den
1700-1827

Bj
Ex

Björn, D.G.

Ex. A

Sv. Saml.

Vitt. Sv.

Dram.

(B)

1700-1829

FRI-CORPSEN,

ELLER

DALKARLARNE;

DIVERTISSEMENT

MED

COUPLETTER.

AF HERR DIDRIC GABRIEL BJÖRN.

Stora Företag kunna aldrig nog uphöjas; Deras lof
hugnar den Gode, förbättrar den Elake, och gör
Dygden älskad af alla.

Gifvit, på Hans Kongl. Högber Krouprinsens Fö-
delsdag, efter 20:de Representationen af *Det*
Oskuldiga Bedrägeriet, å Kongl. Svenska
Dramatiska Theatern i Stockholm,
den 1 November, 1788.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ANDERS ZETTERBERG.

MDCCLXXXVIII.

Personer:

ALLA, uti Det Oskyldiga Bedrägeriet.

SEGERBORG, En gammal Afskedad Fältväbel vid
Dal - Regementet.

AXEL, hans Fosterson.

LONA, Segerborgs Sønnetter, Axels Fästme.

PEHR.

HENRIC. } Unge Dalmän.

OLOF. }

STINA, med flera Dalkullor,

DALDRÅNGAR, Gosfar och Flickor

*Alla bryta på Dalska, utom Segerborg, Axel och Lona; Dessas språk är dertill för högt; däruti torde jag hafva felat; tänkesätten deremot äro tagne ur De-
ras Häfder, och De skola förlåta mig, at detta Offer-
saknar styrkan af det Företag Nationen högt skattar,
och jag vågat framställa på Scenen.*

FRI-CORPSEN.

FÖRSTA SCENEN.

DE FÖRRE uti Hufvud-Piecen. AXEL.

AXEL, kommer in när *Det O-skyldiga Bedrägeriet* är Slut, och adresserar sig til Baron och Baronessan Järnköld.

Nu, Hans Nåd, äro vi marche-färdiga, och vi ha vågat smickra oss, at Nädig Herrskapet, som med så mycket ädelmod bidragit til vår utrustning, icke nekar oss den lyckan at visa vår tacksamhet, innan vi nu tåga emot Rikets Fiender; . . . då man vil gå at straffa våld och oförrätt, bör man sjelf ej ha något at förebrå sig.

BARON. *)

Riktigt, min Goffe; väl sagt min Vån! — Jag beklagar Danskens jag, om hvar Svensk Krigsman tänker som Du . . . ja, då beklagar jag honom . . . då blir det litet svårt för honom at komma väl hem igen; . . . ja, ja blir det så.

BARONESSAN.

Hvar äro Ni samlade, min kåra Axel?

A

AXEL.

*) För dem som ej hafva sett Comedien, *Det Oskyldiga Bedrägeriet* får man ge tillkänna, at denna Baron är drucken.

AXEL.

Nere på Slätten utanför Trågårdens vid Sjön, Hennes Nåd; men i afton skola vi vara inne i Staden och förens. Ofs med våra öfriga Landsmän, därför skulle jag anhålla, at vi nu fingo komma up at taga afsked af Nådig Herrskapet; eller om Nådig Herrskapet skulle behoga at gå dit ner.

BARON.

Ja, ja strax . . . (til Baronessan sin Fru.) Ja, gå man du mit focker lilla, och tag Herrskapet med dig, förstår du? (Til Amiralitets Capten Silfverankar.) Och du, min Vän, följ du med, och fåg dem hur den ena fick stryk til Sjöfs, så kan den andra få mycket lättare få stryk til Lands; förstår du mig? — Jag går in jag . . . (går)

BARONESSAN.

Ja, gör det, mit Hjerta lilla.

BARON, vänder sig.

Ja, men jag skal väl komma dit ner efter, menar jag. (Går, men vänder sig åter) Farväl med dig så länge, min kåra Axel.

ANDRA SCENEN.

DE FÖRRE, utom BARON.

BARONESSAN.

Jag får lof at gå med honom, mit Herrskap, och laga at jag får honom väl i fång; mit lilla Hjerta behöfver lofva en stund, tror jag.

GREF.

FRI-CORPSEN.

3

GREFVEN.

Ja ja; det behöfver han vist, om han annars skal bli något redig i hufvudet til förlofningen i afton.

BARONESSAN, til Axel, i der Herrskapet går.

Vi skola komma ner til Er, mina Vänner; gå förut da min kära Axel.

AXEL.

Ja, tack Hennes Nåd.

(Herrskapet går in til vänster vid Fonden.)

TREDJE SCENEN.

AXEL, allena.

Med hvad nöje upoffrar man sig icke för sit Fädernesland, när man manas at upfylla denna plikt af sin Konung, upmuntras dertil af ädelsinnade Medborgare, och eldas af sit eget hjerta. (Går utåt Trågården; til höger vid Fonden.)

FJERDE SCENEN.

Theatren förändras och föreställer Sjöstranden, med Skogen på den ena sidan om slätten, hvaräfver går en väg upföre en backe; på den andra sidan ses en del af Trågården, med sit staket vid Fonden; nedanföör Trågården är äfven skog.

A 2

PEHR.

FRI-CORPSEN.

PEHR, OLOF. HENRIC. STINA. DALDRÅN-
GAR, FLICKOR och GOSSAR.

CHOR, *) af Daldrångarna un-
der det de på Linie öf-
va sig uti Exercicen.

*Min Kung! låt Trumman slå larm,
Skal Du se Hvem vi belgat vårt lif och vår arm.
Och om Fiendens hår,
Vågar gå i gevår
Mot Din Fana, skal han finna
Hvem än Svensken är.*

*Ingen plikt är Ofs tung,
Emot en Kung,
Som förstodt våra hjertan at vinna.*

Min Kung! låt trumman m. m.

PEHR, med gevår för fot.

Ja, låt dem komma bars.

OLOF.

Kan lyckan göra ofs Segren ovifs, så kan ock-
så vår arm göra honom dyrköpt.

HENRIC, faller in.

Om ej åran at frivilligt strida för sin Kung
och sit Fädernesland kan göra honom såker.

EN

*) Ehuru denna Couplet är nog bekant torde det tillåtas
mig at nyttja honom här, hälft jag skrifvit den, vid
första ryktet om närvarande Krig.

EN DALDRÄNG.

Ingen fara! Bara vi vore snart och väl där nere.

PEHR.

Kan jag inte handtera Geväret juft så fermt,
 så vet jag at jag kan skjuta, och kommer jag dem
 bara på lifver, så tuktar jag åtminstone två, och fy-
 ra med, om det är mörkt.

STINA,

TON: Kåcka Gossar m. m. i GUST AD.

*Du, som ut på Stridens bana,
 Med et eldat hjerta går;
 Och som Fri, åt GUSTAFS Fana,
 Helgar dina första år!
 Gå, at oförfärad strida,
 För din Kung, dit Fosterland!
 Åran skal den Lager vrida,
 Som dig bjuds af GUSTAFS band.*

CHOR, af Flickorna och Gossarna.

*Gån, at oförskräckte strida,
 För Er Kung! Ert Fosterland!
 Åran skal den Lager vrida,
 Som Er bjuds af GUSTAFS band.*

(De lägga ner sina gevär i militärisk ordning;
 göra höger om, och gå fram til Flickorna.)

PEHR.

Tack Stina! Tack Flickor! Tack Gossar! Ni
 ser oss kanske aldrig mer, men vet, at öfver den
 som dör för et helt Rikes väl bör man aldrig förja;
 det vore at minska värdet af en så lycklig död.

FRI-CORPSEN.

EN GOSSE.

Ja, det är fant det Pehr, och det vet jag vift, at ingen utaf Våra är rädd, hvarken för Dansken eller Döden.

EN ANNAN.

Ja, men kåra Ni, flå dem bra förft för det de taga Er ifrån ofs.

EN LITEN FLICKA, til Gossen.

Ån om de flå ihjål Pehr då?

PEHR, til Flickan.

Ja, då dör Pehr ifrån dig, kåra du.

FLICKAN.

Nej, det få de inte göra . . . Då gråter jag.
(Hon börjar gråta.)

PEHR.

Nånå, nånå, gråt inte du; det skal inte bli dem få lätt. — Men hvem tog vid Lona? Nå få fe om inte hon har fnygt fig til Herrgårdens efter fin Axel, flackars flicka.

STINA.

Å nej; jag tyckte at hon gick med fin Farfar, där utåt Landsvägen, når Axel gick dit.

PEHR.

Ja få; men kom få skola vi gå fram; och höra efter hvar han blef utaf; kanske Herrskapet vil at vi skola komma up til dem; kom låt ofs gå.

HEN.

HENRIC.

Låt oss gå öfver Trågårdens.

PEHR.

Nej, låt oss gå den här vägen, så möta vi honom kanske. (De gå ut på samma sida som Trågårdens är, men nerom staketet.)

FEMTE SCENEN.

LONA, allena, kommer ifrån andra sidan, och stannar på backen.

Nej, han är inte tillbaka ännu! — (Går ner för backen, stadnar och säger:) Ack! Axel! hur kan du med så mycken glädje skiljas ifrån mig . . . dina Vänner . . . din Fosterbygd . . . för at kasta dig i tusen furor! (Går fram under det hon talar) Hvad är då den där känslan för Fäderneslandet? . . . at man så kan slita sig ifrån alt hvad man har kåraft! — Ja, han älskar mig! . . . Han skal altid älska mig! Ack! . . . denna visshet . . . borde den inte vara nog för mit hjerta? — Men, fruktan at förlora honom . . . at aldrig mer få se honom! . . . Ack! Hvi fick ej Sverige njuta sit lugn? . . . Hvi skal Dets Fienders oförrätter drabba äfven mig? . . . Ack! Axel! (Hon stannar fördjupad i sorg.)

SJET-

SJETTE SCENEN

AXEL, som kommer ut ifrån Trågårdén. LONA.

AXEL.

Hvart hafva de nu tagit vägen? (Ser sig omkring och blir Lona varse.) Men hvad! . . . Ack se där är hon! — Aldrig förr har mit hjerta báfvat vid áfya af min Lona. (Går intil henne, och fäger helt förvirrad) Herrskapet kommer strax hit ner, min Lona och . . .

LONA, faller in.

Du skal få mycket snarare ryckas härifrån . . .
Ack! Axel!

AXEL.

Förgifta inte med din oro den ljufva kánslan, som tvingar mig til et steg emot dit lugn, men som skal göra mig des mera värdig at en dag äga dig. Betánk at min kárlek är lika oföränderlig, med mit háftiga begár at tvára til den Monarkens hopp, som manat mig och mina Landsmán til Sit och Rikets för-svar. — Hój dig ófver din kárlek, min Lona, och kán, at man bör upoffra alt för en Konung, som med nöje skulle upoffra Sig sjelf för sit Folks väl.

LONA.

Men ack! . . . Jag får kanske aldrig mer se dig!

AXEL.

Det är möjligt, min Ván, at ódet förvarat mig en så árofull död! — Men trósta dig Du föl-

Följer ju med Farfar in til Staden? Jag får ju ännu se dig et par dagar? — Hvarföre då i förtid förskräckas af, et ögonblick, som blir så smärtande för oss bägge?

LONA, i det hon sliter sig ifrån honom och går åt Fondes.

Ack, Axel!

SJUNDE SCENEN.

AXEL. LONA. SEGERBORG.

SEGERBORG, som kommer fram nere vid Backen.

Nå, hvart tog du vägen, flicka? (Får se Axel stå där framme) Ja lå, ja lå — kunde du inte vara längre ifrån honom?

AXEL, möter Segerborg, som fører fram Lona.

Ack! hvad det är olyckligt, at hon inte kan finna sig vid den nödvändigheten, som för en tid skiljer oss åt. — Hennes oro ser endast de faror jag går at möta, och hennes hjerta är tillutit för ak hopp at nånån mer få se mig.

SEGERBORG.

Trösta dig, mit barn; förj inte så mycket. Gud vakar öfver de sina! — Neka dig åtminstone inte at dela den glädje et helt Folk känner, då det ser Svenska Mannamodet så eldat för sit Land och sin Konung.

D

LONA.

FRI-CORPSEN.

LONA.

Det skal jeg vist inte, min Farfar; men man bør kanske förlåta mig, om jag ej aldeles kan skingra åtankan af de faror, som snart skola omge honom . . . och som i Finland ännu hota min Far.

SEGERBORG.

Man bör vist förlåta dig din ömhet, mit barn; men menar du at jag, som gifvit din Far lifvet och som så väl känner de faror som sväfva omkring en Soldat, ej ockfå har et hjerta som skulle oroas? Men jag glömmar at jag är Far, och känner nu endast at jag är Medborgare . . . (til Axel) Gå du, min vän, dit Konungen och Fäderneslandet kallat dig . . . Må du där uppfylla dia plikt; Segra, eller dó?

LONA.

Ack! min Farfar, huru länge får jag icke sakne denna sinnesstyrka, om jag nånsin kan vinna den. — Jag lofvar likväl at aldrig mer beklaga mig, och at dela den glädje och det hopp, som inragit hela vår Bygd, vid minnet at den framgång som altid åtföljt våra Landsmäns Mod.

SEGERBORG.

Det är rätt, min Dotter — Vet du, människorne lifvas så fällan af den Medborgeliga dygden, at det vore et brott emot Fäderneslandet, om man, då det sker, med en enda suck förgiftade en så ljuf känsla,

ÅTTON.

ÅTTONDE SCENEN.

PEHR, och de öfrige som gingo bort med honom.

AXEL. SEGERBORG. LONA.

PEHR.

Nu kommer Herrskapet.

AXEL.

Då skola vi ställa opp Ofs; och taga emot dem som Krigsmän; kom. (De gå til sina Gevär; Flickorna gå på sidan nerom Lona, tillika med de små Goslarna.)

SEGERBORG.

Vänta, vänta, så skal jag Commendera Er. Bli Ni där, Ni Flickor. (Til Daldrångarna som nu stå vid Gevären.) Menar Ni at jag inte skulle kunna föra Er an?

AXEL.

Ack jo, vißt skulle Farfar det kunna; Farfar var ju med både i Finska och Pommerska Kriget; Ni har lärdt Ofs det lilla vi kunna Exercera, och följde vißt med oss nu, om inte Er ålder nekade Er det.

SEGERBOEG.

Ja, det kunna Ni vara säkra på at jag gjorde, — Nå, låt mig nu se huru Ni bära Er åt? (Segeberorg Commenderar) Tag up Geväret! (De taga up det) Gevär på Axel! (De göra det) Åh! Ni bära Er inte så illa åt eller ser jag. — Ha! Se där är Herrskapet nu. (Herrskapet kommer in) Gevär af! (De skyldra)

FRI-CORPSEN.
 NIONDE SCENEN.

HERRSKAPET. DE FÖRRE.

BARONESSAN, til Silfverankar.

Se där, se där min Måg, hvar de äro. Nå;
 hvad tycker Ni om dem?

CAPTEN SILFVERANKAR.

De se rätt raska ut.

SEGERBERG.

Gevår på axelt (De göra det) Hvila på hanen!
 Rätta Er. (Det sker) Marche med vänster dragning.
 (Det sker, så at de formera en sned linia emot Herrskapets
 sida) Halt! — Höger Rätta Er — (De förblifva i
 denna ställning tils Segerberg talt ut.) Bra mina Gofsar! —
 Se här, Hennes Nåd, en Ungdom, som född och
 upammad i Ert bröd, endast skulle använt sig til
 Eder och Edra barns nytta, om ej Konungens Åra
 och Fosterlandets Våda, kallat dem at tåga en djers
 Fiende til mötes, emot hvilken de svurit at ej spa-
 ra lif eller blod — På et ädelmodigt fätt har Ni
 vid deras Utrustning visat Er värdig . . . Ert Stånd
 och Er lycka, och Ert hjerta skal därför ge Er en
 belöning, som bör högre skattas än sjelfva deras
 listiga tackfambet. (Vänder sig til dem) Och Ni, som
 i HERrans Namn nu gån at hämnna det Våld Foster-
 jorden redan lidit, Glömmen ej, huru Gud dertil
 utsåg Edra Förfäder, och huru summa Fiende, då
 bäfvade och föll för Deras tappra arm. Glömmen ej
 at Edra Förfäder grundade Sveriges Sjelfständighet,
 och

och at Tiderna hafva välsignat, och skola välsigna den stund då WASA Hus förkungades — Veten at Dala-mån altid dyrkat och tilhört denna Ått . . . Och om förvillessen en gång kastade dem, för et ögonblick ifrån sin plikt, så tilhör det nu Er at aftvä denna skymf, och at kalla Samtidens tårar, och Efterverldens aktning på den graf, där den värdige Medborgaren hvilar.

AXEL, sedan alla utan ordning gjort Gevär för fot.

Kamrater! — Vid Skuggan af Den odödliga WASA, och af Dem som segrade vid Hans fida, helgom här inför Gud, våra lif åt Hans dyrkade ÄTTLING — Efterföljom våra Förfäder! Svikom ej GUSTAFS hopp! Och förskräckens Fiender: En WASA manar oss til striden . . . och Fosterlandet behöfver vår arm! (Alla lägga ifrån sig sina Gevär, och formera en Groupe omkring Gubben)

CAPTEN, til Herrskapet.

Hvilka tänkesätt! . . . O! min Konung! Huru skyddad vore icke Din Thron och Dit Land, om alla Dina Underfåtare ägde Detsas dygd.

SEGERBORG.

Vist åga de den, Nädig Herre. Svenska hjerat tilhör altid sin Smorda! Och skulle det intet nu vara eldat, då det ser sin Fridålskande Konung, tvungen för Sit Folks Säkerhet at Sjelf tåga i fält; fö, at skydda Sit ärfta Rike, och låta den ångra sin åjerfhet, som vågat tråda inom Dets gränfor.

B 3

FRÖ.

FRÖKEN, til Segerborg.

Er ädla itter ger Er et nytt värde hos alla dem som känna edra hederliga tänkefätt.

SEGERBORG, ädelt förfrad.

Förlåt mig, Nädig Fröken! . . . At älska Sit Fädernesland, och göra rättvisa åt Sin Konung, är skyldigheter, som ej böra få namn af dygder hos någon annan än den Lastfulle. (Til Dalmännerna) Gån då, mina Vänner, at beskydda och försvara den Jord som edra Förfäder odlat, och som bär edra blodsförvanter. — Förgåten ej dyrden af den Dag, på hvilken Ni lämnat Er Fosterhygd, och Himlen skal välsägna edra Vapen med ära och framgång.

AXEL-

Ja, Förfynen skal vist bistå det mod, som eldas för en älskad Konung, til Fäderneslandets försvär; och ge styrka åt den hand som frivilligt fattat Vapnet, och det på en dag som gifvit Sverige Sin dyre Kronprins, och därmed stadgat Dets Sjelfbestånd och Sällhet.

COU-

FRI-CORPSEN.
COUPLETTER.

15

AXEL, Musiken af Kongl. Hof-
Capelmästaren Hr. Krause.

O! dyre Prins! den svaga band,
Som väpnas för Din Faders Åra,
At skyddas för et Urländske band;
Skal vapnet lika villigt bära,
En dag, För Dig och Fosterland.

AXEL. PEHR och HENRIC.

Trio

O! dyre Prins! den m. m.

SEGERBORG, Ton: Dalvisan.

Prins! Himlen Dig förordnat har,
At Sverges dyra Krona bära!
Må Du se målet för Din åra,
Vid Efterdömet af Din Far.

GREFVEN.

Nationens bar förfölje den,
Och Himlens bänd må honom dömma,

Sems

FRI-CORPSEN.

Som vågar Sina plikter glömma
 Mot Fosterland och Konungen.

EN DALDRÅNG.

Dår Wasa-Hjelten vredgad går,
 Med tappre Svear vid sin sida,
 At mot en trolös Gränne strida,
 Där frögdas Segren i Hans spår.

EN ANNAN.

Så, dyre Prins! til vårt försvar,
 Skal Du, en dag, den Ovån ruka,
 Som, nog förmåten, ej vil fruka
 Det mod Du ärfde af Din Far.

LONA.

Det hopp Sig Svenska Folket gör,
 O! dyre Prins! Du ej kan svika!
 Och Våldet från det Land skal vika,
 Där Wasas Ärtling Spiran för.

SEGERBORG.

Ack! Sälla dag, välsignad blif!
 De stadgat Sverges hopp och ära!

FRI-CORPSEN.

17

O! må Försynen omsorg bära,
För GUSTAF ADOLPHS dyra lif.

AXEL.

O! Sven Folk! Glöm ej den Rätt,
GUSTAFVER til din dyrkan vunnit!
Gör Spirans tyngd Dem ljuf och lått!
Släck ej den eld som värdigt brunnit,
Hos Dig, för WASAS dyra Ätt!

CHOR.

O! Sven Folk! Glöm ej den Rätt,
GUSTAFVER til Din dyrkan vunnit!
Gör Spirans tyngd Dem ljuf och lått!
Släck ej den eld som värdigt brunnit,
Hos Dig För WASAS dyra Ätt!

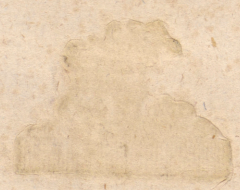
Slut.

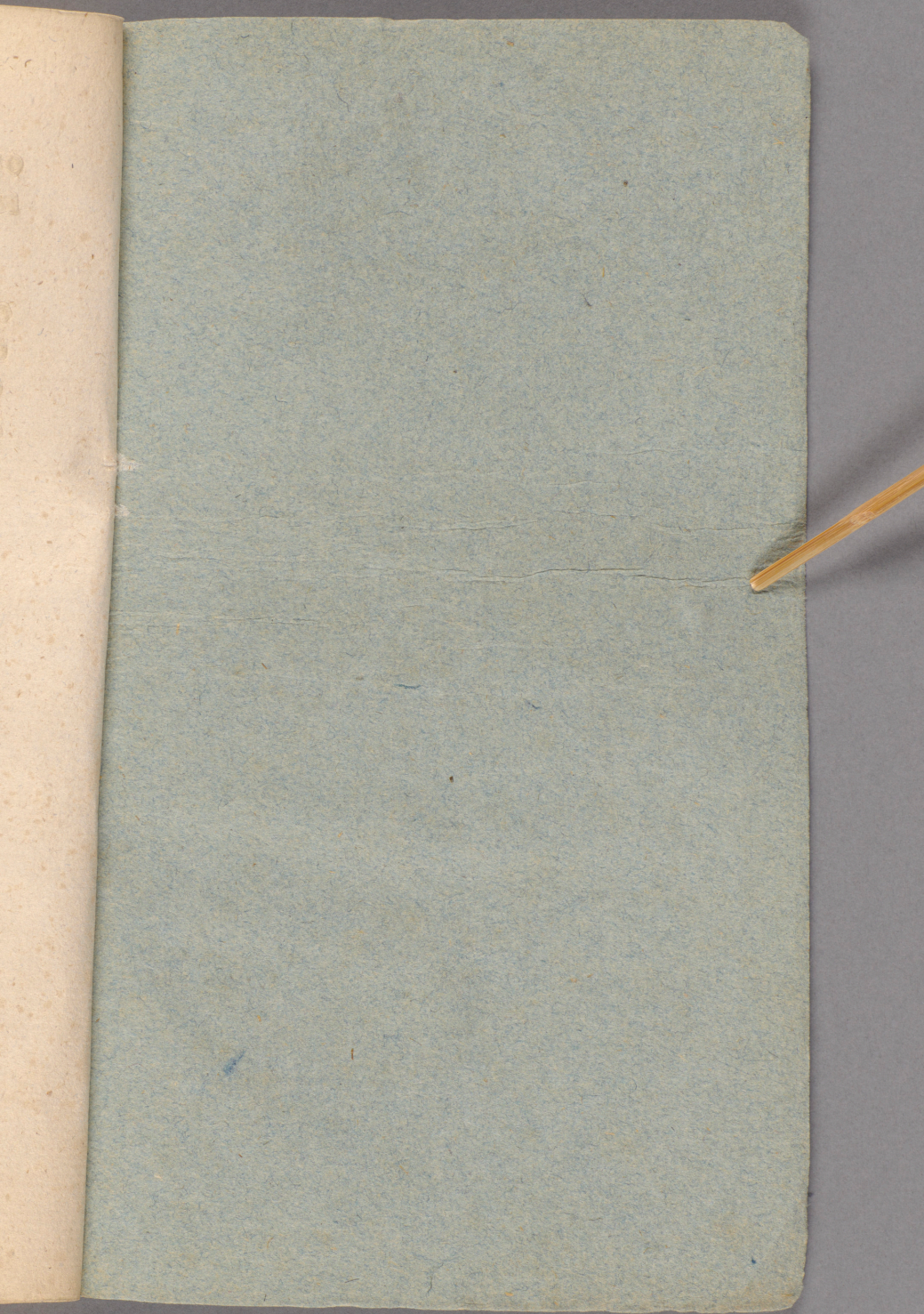

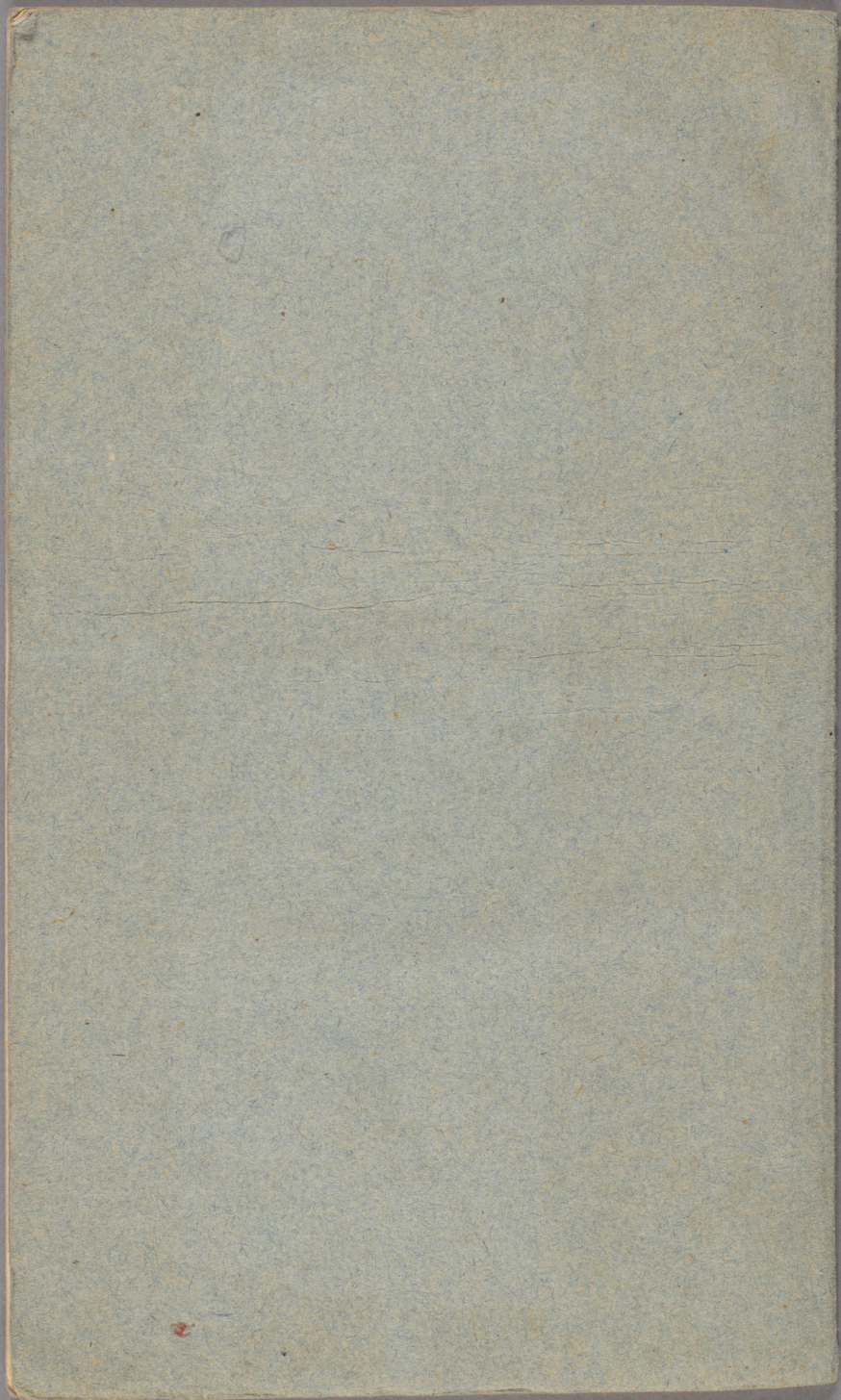
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
OF THE EAST ASIAN LIBRARY
IN CHICAGO, ILLINOIS

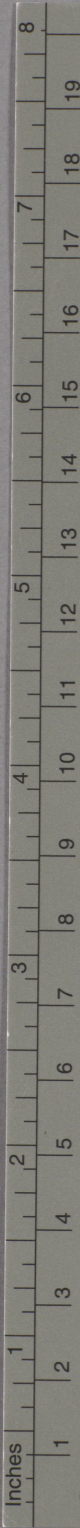
OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO
OF THE EAST ASIAN LIBRARY
IN CHICAGO, ILLINOIS

OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO
OF THE EAST ASIAN LIBRARY
IN CHICAGO, ILLINOIS

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
								
								